

Roham ruhák ellen

2010 január 21. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot.

A nógrádi Szécsény városáról szóló monográfiában, el?tte pedig Tompa Mihály egyik beszélyében olvastam Árokháti L?rincr?l, aki ama vár kapitánya volt, amelynek egyik bástyája itt látható. Az említett könyvb?l tudtam meg, hogy Tompa sokkal vidámabban meséli el a vár elfoglalásának történetét, mint az a valóságban megesett.

1551 nyarán vagyunk, amikor Ali budai pasa vezetésével több mint tízezer f?b?l álló török sereg indított támadást a még magyar kézen lév? nógrádi várak ellen. Els?ként Drégely vára esett el. Szondy vitézsége nem lelkesítette a szomszédokat, s Drégely elesténk hírére az összes közeli vár (Ság, Buják, Hollók?, Salgó, Gyarmat) ?rsége szétfutott, s az er?sségeket az ellenség harc nélkül vehette birtokába.
Valami hasonló történt Szécsényben is, ahol Losonczy István után, akit V. Ferdinánd Temesvár élére rendelt, Árokháti L?rinc lett a várvéd?k kapitánya. „A török sereg közeledtével Árokháti felgyújtotta a várost, hogy a várkastélyt jobban tudja védeni. A katonáinak nagy része az éj leple alatt megszökött. Árokháti a maradék nyolc emberével értelmetlennek látta a harcot felvenni. Megpróbáltak menekülni, de a törökök elfogták, bilincsbe verték, megkínozták ?ket.”
S mindezt hogyan meséli el Tompa Mihály, aki talán tudja, hogy a mese fájdalmat old? A végét, a megkínoztatást elhagyja, s azzal kezdi, ami igaz is: „Ali pasát a dics?ség szomja bántja. / Árokháti Szécsén-várnak kapitánya; / Ali pasa Szécsén ellen / Tör felette! / Vérszemet kap, minap Drégelt hogy bevette.”
Annyira kívánja Szécsény elestét, hogy még éjjel csatára vezényli a török sereget. Megkezdi a vár ágyúzását, amelyre jön válasz, de egyre gyérebb. Hajnaltájt elhalkul a várvéd?k ágyúzása, ami mögött cselt sejtenek a törökök. A kiküldött kém meglepve jelenti, hogy Szécsény várán kapu, ajtó nyitva volna…
E hírre csöndben belopódzik a török katonaság, de meghökkennek, mert fenn a bástyán és lent a téren csatarendben feketül? nagy sok népet láttak.
„Fontolgatni nincs id? s kedv, – ropog a cs?; / De mint a fal, ott áll a sor, vissza nem l?…! / Tüzet ad majd Ali népe / Csapatostul, – / Megint l?nek, – ezren l?nek: s meg se mozdul.
Ali dulfúl, h?ledez a babonás nép, … / S még talán a tréfa vége lenne máskép: / De a hajnal lemosolyg a / Vár terére… / Törököknek boszujára, szégyenére.”
Ugyanis lent dárdanyélre, rúdra felöltöztetett ruhák várták ?ket, azokat l?tték egyfolytában. De ott volt egy Ali basának címzett gratuláló levél, amit?l a vezér dúlt-fúlt, a sereg meg szégyenkezett.
A magyar katonaság szökését zárójelben megemlíti a költ?, de a kapitány megkínzásáról csak Szenográdi Ferenc említett könyvéb?l olvashattam. S azt is innen tudom, hogy ett?l, vagyis 1552-t?l kezdve 1593-ig tartott a város els? török megszállása.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló